

Nr 382.

Av herr Adamsson m. fl., angående ramarna för vissa lån för bostadsbyggande.

I propositionen nr 2, bilaga 11, Kapitalinvesteringar, socialdepartementet, har Kungl. Maj:t under punkterna 1 och 2 föreslagit riksdagen medgiva, att under budgetåret 1953/54 preliminära beslut om lån må meddelas intill ett belopp av 510 000 000 kronor under lånefonden för bostadsbyggande och 205 000 000 kronor under anslaget till tillägglån till viss bostadsbyggnadsverksamhet.

I statsverkspropositionen, bilaga 26, Kapitalinvesteringar, socialdepartementet, har Kungl. Maj:t under punkterna 1 och 4 framlagt motsvarande förslag för budgetåret 1954/55. Beloppen för detta budgetår är respektive 550 000 000 kronor och 167 000 000 kronor.

De för budgetåret 1953/54 beräknade ramarna för den preliminära långivningen är mycket snäva. Det har numera blivit känt, att antalet lägenheter i sådana redan igångsatta byggnadsföretag, vilkas genomförande är beroende av statlig långivning, är större än man vid årsskiftet hade anledning att räkna med. För att belysa det nuvarande läget må följande uppgifter lämnas.

Avsättes av den för budgetåret 1953/54 beräknade ramen för preliminära beslut under lånefonden för bostadsbyggande ett belopp av 250 miljoner kronor för egnahemslån och räntebärande förbättringslån, återstår för tertiärlån ($510 - 250 =$) 260 miljoner kronor. Under halvåret juli—december har preliminärt beviljats tertiärlån för 164 miljoner kronor, och för halvåret januari—juni skulle kvarstå ($260 - 164 =$) 96 miljoner, vilket belopp motsvarar inemot 15 000 lägenheter.

Enligt en av bostadsstyrelsen verkställd undersökning uppgick i mitten av december 1953 antalet lägenheter i påbörjade företag, beträffande vilka ansökningar om lån inkommit till styrelsen och länsbostadsnämnderna men där ännu icke blivit behandlade, till drygt 9 000. För nya företag att sätta i gång under våren skulle alltså finnas medel för högst endast ($15 000 - 9 000 =$) 6 000 lägenheter. Därtill kommer, att enligt uppgifter som i januari inkommit från de större byggnadsföretagarna (HSB, Riksbyggen och SABO) och de större städerna (Stockholm, Göteborg och Malmö), företag har påbörjats omfattande minst 12 500 lägenheter, beträffande vilka företag ansökan om lån ännu icke ingivits till bostadsstyrelsen och länsbo-

stadsnämnderna. Bostadsstyrelsen och länsbostadsnämnderna kan tillgripa den utvägen att icke lämna lån till dessa sistnämnda företag förrän efter den 30 juni 1954, men det bör undvikas, eftersom det skulle skapa svårigheter för företagens finansiering utan att ge en motsvarande lättnad i fråga om anspråken på statens lånemedel; de statliga lånen utbetalas först efter det byggnaden blivit färdig och slutligt beslut har meddelats. En sådan förskjutning skulle också medföra en belastning av de för nästa budgetår beräknade ramarna för byggnadsföretag påbörjade under år 1953, för vilken dessa ramar icke har beräknats. Men även om denna utväg tillgripes, kvarstår endast medel för byggnadsföretag med inalles 6 000 lägenheter att påbörja under vårhalvåret 1954. Om man betänker att byggnadsföretagare i allmänhet är beroende av preliminärt beslut för att kunna erhålla byggnadskreditiv och påbörja bygget, måste detta belopp anses vara alltför snävt.

Vidgas ramen för tertiärlångivningen, bör ramen för tilläggsån vidgas i motsvarande grad.

Ytterligare må framhållas, att det ovan nämnda beloppet av 250 miljoner kronor, som skulle avsättas för egnahemlån och räntebärande förbättringslån, i och för sig är synnerligen knappt. Under hösthalvåret har redan beviljats sådana lån till ett belopp av 139 miljoner kronor, varför endast 111 miljoner kronor skulle kvarstå för vårhalvåret 1954. Då det normala är, att denna långivning under vårhalvåret är avsevärt mycket större än under hösthalvåret, skulle en ram av 250 miljoner kronor för egnahemslån och räntebärande förbättringslån medföra en mycket kännbar begränsning av egnahemslångivningen.

Ramarna för budgetåret 1954/55 har beräknats med utgångspunkt från en årlig bostadsproduktion av ca 53 000 lägenheter. Det finns anledning att med nu föreliggande siffermaterial som utgångspunkt överväga, om icke våra resurser medger en större produktion. Att en sådan är synnerligen behövlig, främst i och i närheten av de större städerna, behöver inte särskilt framhållas här. Om ramarna för 1953/54 blir för snäva, kommer detta, såsom nyss angivits, att få till följd en viss eftersläpning i långivningen, så att i ramarna för budgetåret 1954/55 kommer att trängas in företag, vilka utan ett föregående preliminärt beslut kan och med hänsyn till såväl bostadsproduktionen som arbetsmarknadsläget bör sättas i gång under budgetåret 1953/54 men vilka av brist på medel icke kan ges sådant beslut förrän efter den 30 juni 1954.

Under återopande av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts i propositionerna nr 1 och 2 framlagda förslag om ramarna för preliminära beslut om lån för bostadsproduktionen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att vidga dessa ramar med de belopp, som må finnas erforderliga för att säkerställa jämn

sysselsättning inom bostadsbyggandet och en så stor produktion av nya bostäder som tillgängliga resurser medger.

Stockholm den 27 januari 1954.

<i>Tore Bengtsson,</i> Halmstad.	<i>P. A. Sköldin.</i>	<i>Erik Adamsson.</i>
<i>Ivar Jansson,</i> Kalix.	<i>Walter Sundström.</i>	<i>Thure Andersson</i> i Ronneby.
<i>Ingemar Andersson.</i>	<i>Carl Jönsson.</i>	<i>Artur E. Lundqvist.</i>
		<i>Harald Almgren.</i>